

2022-05-23

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2022/137

Redovisning av Arbetsmarknadsinsatser

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen om Arbetsmarknadsinsatser till protokollet.

Sammanfattning

Kommunens arbetsmarknadsinsatser redovisades som separat ärende till arbets- och företagsnämnden första gången hösten 2021 (AFN 2021/196) och kommer årligen att redovisas regelbundet till nämnden. Då redovisades perioden januari– augusti och därmed redovisas perioden september 2021 – april 2022 nu.

Det finns fortsatta utmaningar i att hitta rätt insats för personer som varit långtidsarbetssökande, långtidssjukskrivna samt de som bedöms ha en låg arbetsförmåga och därmed står längre ifrån arbetsmarknaden. Dessa personer kan förflytta sig mellan insatser i många år utan att komma ut på arbetsmarknaden.

Antal Nackabor som under september 2021 till april 2022 omfattades av kommunala arbetsmarknadsinsatser var totalt 372 personer. Samma period föregående år var det totalt 386 personer, vilket är en minskning med 14 personer.

Verksamheten kommer under hösten att genomföra en översyn av kommunens arbetsmarknadsinsatser i syfte att på sikt höja kvaliteten på kommunens arbetsmarknadsinsatser och därigenom möjliggöra för fler kunder att snabbare komma ut i egen försörjning, via arbete eller studier. Syftet är vidare att säkerställa att rätt stöd ges till rätt individ, så att de insatser verksamheten erbjuder stämmer överens med målgruppens behov och förutsättningar.

Ärendet

Syfte och mål med Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser

Nacka kommuns arbetsmarknadspolitik sammanfattas i begreppet jobbpeng. Jobbpeng består av en kombination av insatser som inkluderar vuxenutbildning, svenska för invandrare, lärlingsutbildning och arbetsförlagd praktik. Insatserna beslutas och följs upp av kommunens karriärvägledare på delegation från Arbets- och företagsnämnden. Insatserna utförs av kommunens auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser och/eller vuxenutbildning. Nackas auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser

har i uppdrag att utifrån beslut tillsammans med den arbetsökande hitta bästa och snabbaste vägen till egen försörjning.

Nacka kommuns auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har goda kunskaper om individernas behov och situation för att på bästa sätt matcha individers förmågor med företagets efterfrågan och har det samordnade uppdraget kring individen för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

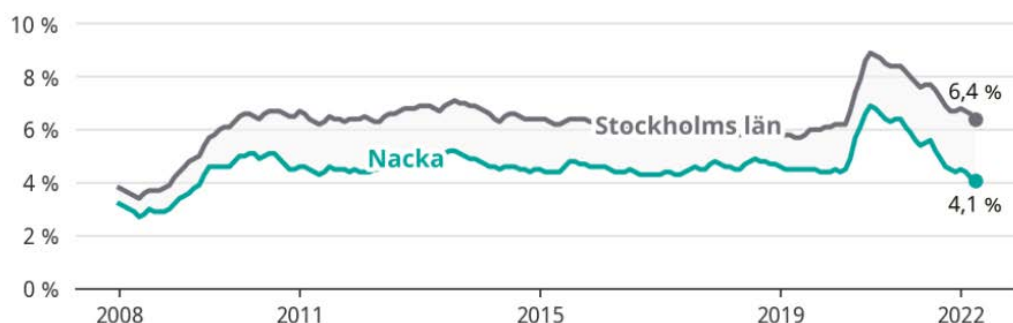
Arbetslösheten i Nacka

Antalet arbetslösa i april 2022 var 2142 personer, varav 1209 är öppet arbetslösa och övriga 933 individer deltar i olika program med aktivitetsstöd.

Under april månad motsvarar det en total arbetslöshet på 4,1 procent. Det är en minskning med 1,5 procent jämfört med samma period föregående år. Sett till antalet personer innebär det att 2 142 av 52 244 invånare i åldern 16 till 64 år i Nacka kommun var inskrivna som arbetsökande, 894 färre än april föregående år.

Arbetslösheten bland utlandsfödda var 8,9 procent i Nacka under april månad, det är 2,9 % färre än vid samma tidpunkt föregående år.

Diagram 1. Statistik över arbetslösheten i Nacka

Källa: Arbetsförmedlingen

687 Nackabor var totalt aktuella hos en karriärvägledare mellan perioden september 2021 och april 2022. Av dessa omfattades 372 individer av en faktisk arbetsmarknadsinsats. Av totalt aktuella ärenden avslutades under perioden 244 individer. Andelen utflyttade från Nacka under perioden var 43 individer, andra avslutsorsaker var till exempel sjukdom, insats via annan myndighet eller andra insatser via socialtjänsten. 114 individer uppnådde målet om egen försörjning, av dessa var 50 kvinnor och 64 män. Antal avslutade till egen försörjning har likt föregående år varit låg. 87 individer finns kvar i någon form av insats.

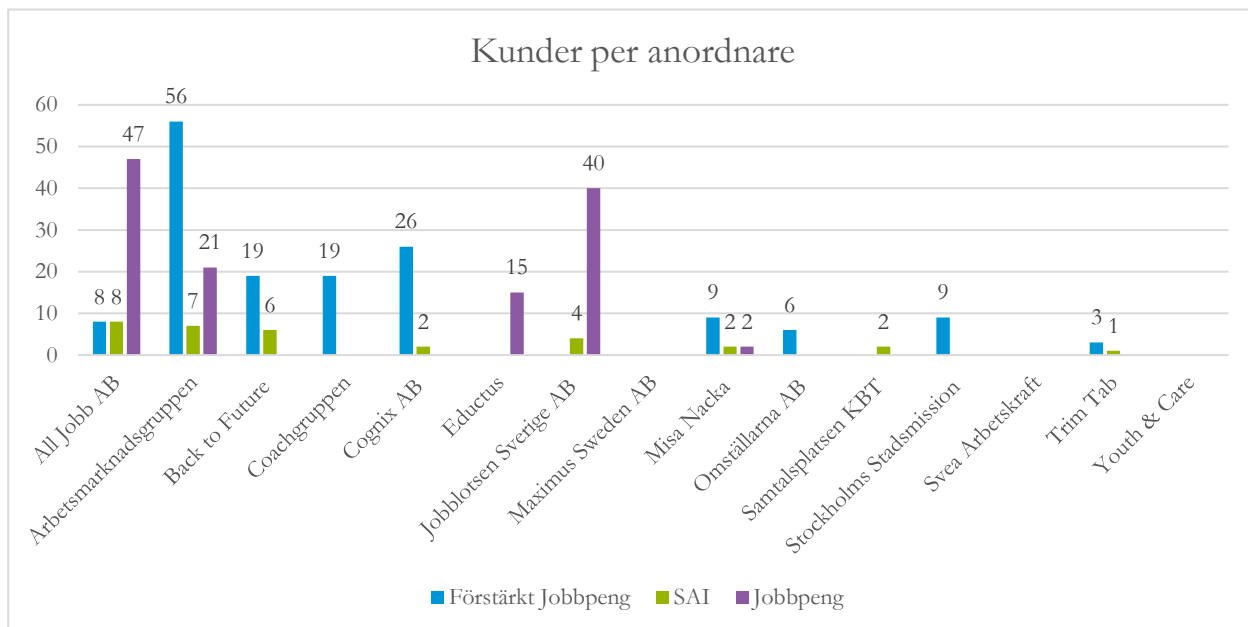
Uppföljning av insatser

Planering och uppföljning av arbetsmarknadsinsatser sker på flera olika sätt. Den auktoriserade anordnaren gör en genomförandeplan tillsammans med kunden och skickar in denna till ansvarig karriärvägledare. Uppföljning och utveckling av kundens insats rapporteras in månadsvis via en månadsrapport. Denna följs upp av karriärvägledaren som vid behov tar kontakt med kunden och/eller den auktoriserade anordnaren under insatsens gång. Inför en eventuell förlängning av insatsen genomförs ett trepartsmöte mellan kund, anordnare och karriärvägledare i syfte att följa upp planeringen och säkerställa progression i insatsen. Den auktoriserade anordnaren skickar avslutningsvis in en slutrapport, som innehåller en redovisning av genomförda insatser med en tydlig sammanfattning samt en bedömning av framgångsfaktor och eventuella förslag på framtidsplanering. Vid lyckat resultat i form av avslut till studier eller arbete som varar mer än sex månader utgår en bonus till anordnaren, vilket behöver godkännas av karriärvägledaren efter granskning av inkomna handlingar såsom anställningsavtal/studieintyg.

Anordnare av arbetsmarknadsinsatser

I dagsläget finns det 15 auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser som efter beslut om jobbpeng är valbara för Nackas medborgare. Se diagram nedan över antal kunder för respektive auktoriserad anordnare av arbetsmarknadsinsatser under vald mätperiod.

Diagram 2. Statistik över antal kunder per anordnare september 2021 – april 2022

Befintliga Arbetsmarknadsinsatser

Nedan ges en kort överblick över befintliga arbetsmarknadsinsatser som finns tillgängliga för nämndens kunder.

Jobbpeng grund

Jobbpeng grund vänder sig till kunder som har någon erfarenhet från arbetslivet och som inte behöver testa sin arbetsförmåga. Kunden kan få stöd att uppdatera sitt CV och personliga brev. Praktik kan vara en bra början och en möjlighet att få visa upp sig för en möjlig arbetsgivare. Kunden har ofta en egen uppfattning om yrken och branscher som kan passa. På www.nacka.se/arbete presenteras vilka auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser som finns samt länkar till deras hemsidor.

Under perioden september 2021 till april 2022 har totalt 33 personer varit aktuella för Jobbpeng grund, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 49 personer var aktuella.

Jobbpeng förstärkt

Förstärkt jobbpeng är till för kunder som inte har någon arbetslivserfarenhet eller har varit borta från arbetsmarknaden en längre tid. Om det råder osäkerhet kring en kunds arbetsförmåga finns det möjlighet att arbetsträna på en eller flera arbetsplatser vilket kan leda till anställning. Kund som beviljas jobbpeng förstärkt bedöms ha mer komplexa behov. I jobbpeng förstärkt ingår att kunden ska få extra stöd utifrån de behov som finns och därmed mer anpassade aktiviteter.

Under perioden september 2021 till april 2022 har totalt 57 personer varit aktuella för Jobbpeng förstärkt, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 49 personer var aktuella.

Språk- och arbetsintroduktion, SAI

Insatsen riktar sig till Nackabor mellan 18 och 63 år där svenska språket bedöms vara ett hinder till att hitta en hållbar plats på arbetsmarknaden.

Språkträning på arbetsplats ska alltid kombineras med svenska för invandrare, sfi och samhällsorientering vilka är obligatoriska delar inom språk- och arbetsintroduktion.

Arbetsplatsförlagd språk- och arbetsintroduktion ska omfatta minst 50 procent av kundens totala insatser.

Under perioden september 2021 till april 2022 har totalt 125 personer varit aktuella för språk- och arbetsintroduktion, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 107 personer var aktuella. Ökningen kan antas bero på att Nacka tagit emot många kvotflyktingar som är analfabeter och haft en del hälsoproblem.

Tilläggscheck

Som ett komplement till förstärkt jobbpeng finns tilläggscheckar med beloppen 5 000 kronor, 10 000 kronor och 15 000 kronor. De kan beviljas i särskilda fall, till exempel till utbildningar om det ger tydligt ökade chanser till anställning utifrån den aktuella kundens situation. Beslut om tilläggscheckar beviljas av ansvarig karriärvägledare utifrån ansökan från kundens auktoriserade anordnare.

Under perioden september 2021 till april 2022 har inga tilläggscheckar beviljats, vilket är en minskning jämfört med föregående år då fyra checkar beviljades.

Case Manager

För kunder som har behov av samordning och stöd i myndighetskontakter finns insatsen Case Manager. Insatsen Case Manager finns även inom den sociala omsorgsprocessen för kunder som har en psykiatrisk eller neuropsykiatrisk diagnos eller bekräftat missbruk. Arbets- och företagsnämndens Case Manager kan vara aktuell när ett behov finns eller man misstänker att det finns outredd psykisk ohälsa, beroendeproblematik eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Insatsen Case Manager kan även beviljas till nyanlända kunder med outredd psykisk ohälsa, fysisk ohälsa, fysisk funktionsvariation eller samsjuklighet, och där etableringsstöd inte bedöms vara ett tillräckligt stöd.

Under perioden september 2021 till april 2022 har totalt 16 personer varit aktuella för Case Manager, vilket är en marginell ökning jämfört med föregående år då 15 personer var aktuella.

Hälsoträdgården

För kunder som står längre från arbetsmarknaden av medicinska eller sociala anledningar och har behov av en förrehabiliterande insats för att närma sig arbete eller studier finns insatsen Hälsoträdgården.

Hälsoträdgården i Nyckelviken är en naturunderstödd förrehabilitering för kunder med ohälsa eller oklar arbetsförmåga. Målet är att kunden efter förrehabiliteringen ska kunna närma sig arbetsmarknaden till exempel genom att påbörja en insats med förstärkt jobbpeng. Insatsen Hälsoträdgården pågår i tre månader med möjlighet till förlängning med ytterligare tre månader.

Under perioden september 2021 till april 2022 har totalt 22 personer varit aktuella för Hälsoträdgården, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 20 personer var aktuella.

VärNas projektverksamhet

Samordningsförbundet VärNas projektverksamhet riktar sig till invånare (16–64 år) i Nacka och Värmdö kommun som har behov av samordnat stöd från fler än en myndighet, för att komma ut på arbetsmarknaden. VärNas myndighetsgemensamma

team (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen, Nacka och Värmdö kommun) är vägen in till projektverksamheten där deltagaren kan få del av olika aktiviteter för att komma närmare arbete och egen försörjning. Projekten Rätt Stöd För Mig, Amazon och Mia – vidare, syftar till att ge en samordnad process genom ett team, individanpassat och arbetsinriktat fokus och parallella insatser för ökad effektivitet och snabbare resultat. I VärNas projektverksamhet tillämpas ett coachande förhållningssätt som syftar till att den enskilde ska stärkas till förflyttning från beroende av stöd från offentlig sektor till självständighet.

Under perioden september 2021 till april 2022 har totalt 38 Nackabor varit aktuella inom VärNas projektverksamheter, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 34 personer var aktuella.

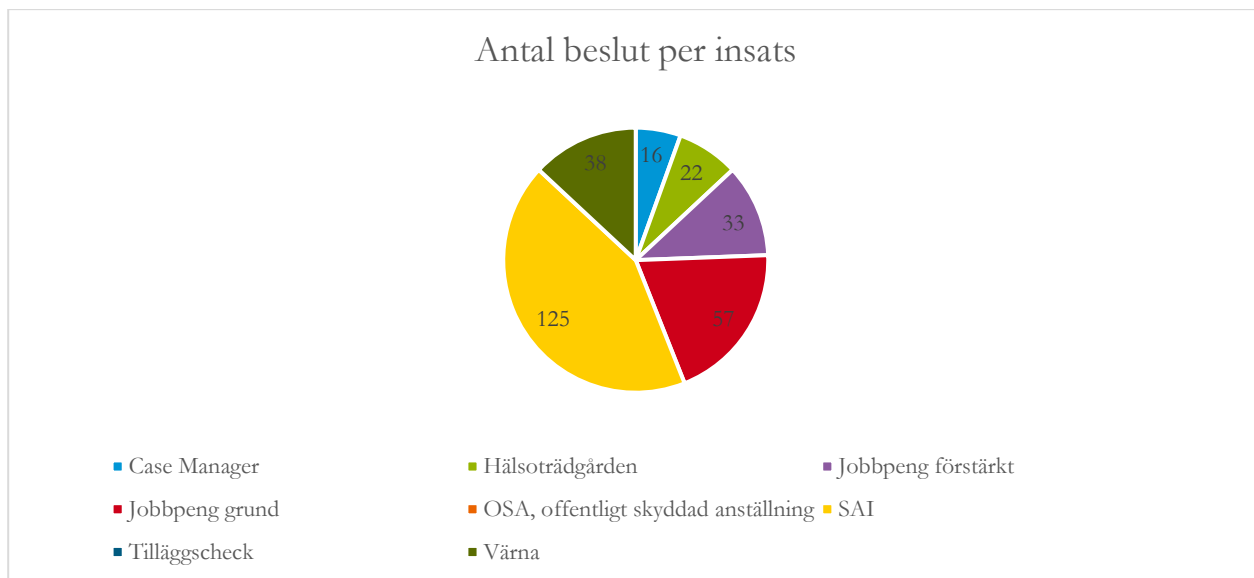
Offentligt Skyddad Anställning, OSA

En offentligt skyddad anställning, OSA ger personer med funktionsnedsättning en möjlighet till anställning med rehabiliterande inslag genom att tillhandahålla ett så kallat skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare under ett år. Målsättning är att kunden ska stärka sin ställning på arbetsmarknaden, utveckla sin kompetens och under/ efter avslutad OSA-anställning, utifrån sina förutsättningar, kommit steget närmare den reguljära arbetsmarknaden.

Välfärd och samhällsservice har via en överenskommelse i uppdrag att identifiera offentliga arbetsgivare som kan erbjuda skyddat arbete och utgöra ett stöd under anställningstiden. I uppdraget ingår även att ge kunden stöd i att hitta en mer långsiktig lösning, antingen via anställning hos nuvarande arbetsgivare, anställning hos annan arbetsgivare eller ge stöd till att börja studera.

Under perioden september 2021 till april 2022 har inga personer varit aktuella för offentligt skyddad anställning, vilket är en minskning jämfört med föregående period då fyra personer var aktuella.

Diagram 2. Statistik över beslut per insats, september 2021 – april 2021

Analys

Det finns en fortsatt utmaning i att hitta rätt insats för personer som varit långtidsarbetsökande, långtidssjukskrivna samt de som bedöms ha en låg arbetsförmåga och därmed står längre ifrån arbetsmarknaden. Dessa personer kan ha förflyttat sig mellan olika insatser under lång tid utan att etablera sig på arbetsmarknaden. Utöver att personerna hamnar längre ifrån arbetsmarknaden så befinner de sig även en längre tid i insatsen.

Nämndens målgrupper består i hög grad av personer som tycks stå långt från arbetsmarknaden. Under senare år har en större andel personer beviljats insatsen förstärkt jobbpeng och en mindre andel jobbpeng grund. Under senare år har antal beviljade jobbpeng grund minskat medan insatsen språk- och arbetsintroduktion ökat något. Detta kommer att analyseras ytterligare i kommande översyn av nämndens arbetsmarknadsinsatser.

Kommunens auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har efter pandemin ställt om från digitala kontakter till fysiska möten igen. Pandemin har inneburit både för- och nackdelar men på lång sikt har den bidragit till en ökad digital mognad hos Nackabor och förståelse för att hybrid möten kan vara framtiden.

En stor andel av kommunens aktuella kunder är personer som behöver rehabiliterande eller förrehabiliterande insatser, dessa ges i nuläget genom VärNas projektverksamhet eller Hälsoträdgården. Parallellt med dessa insatser beviljas ibland även insatsen Case manager som visat sig vara ett bra komplement för de som behöver en mer samordnad hjälp.

För nyanlända kunder har insatsen språk- och arbetsintroduktion fortsatt visat sig vara den mest effektiva vägen in på svensk arbetsmarknad och antal kunder i denna insats har ökat något jämfört med föregående år.

Arbetsförmedlingen är fortsatt en prioriterad part att öka och utveckla samverkan med. Den upparbetade samverkan som skapats på handläggarnivå för målgruppen nyanlända inom etableringen har dessvärre sedan pandemin försvårats avsevärt. Handläggarna på Arbetsförmedlingen erbjuder i nuläget inga fysiska möten med vare sig sökanden eller andra samarbetspartner. Det råder fortsatta svårigheter för kommunens karriärvägledare i att komma i kontakt med berörd handläggare i syfte att skapa gemensamma förutsättningar för snabbaste vägen till egen försörjning. Reformeringen av Arbetsförmedlingen och införandet av privata leverantörer inom rusta och matcha (KROM) riskerar dessvärre att försena omstarten av samverkan med Arbetsförmedlingen. Detta då myndigheten inte tycks veta vilka förutsättningar som kommer att gälla framöver. Samverkansutmaningarna återfinns på samtliga organisationsnivåer.

Verksamheten kommer under hösten att göra en översyn av kommunens arbetsmarknadsinsatser för att säkerställa rätt stöd till rätt individ så att insats överensstämmer med behov. Syftet med översynen är att se om det finns en anledning att förändra eller justera de arbetsmarknadsinsatser som erbjuds idag. Detta eftersom målgruppen och behoven tycks ha förändrats under senare år.

Verksamheten avser att rapportera uppföljning av arbetsmarknadsinsatser inklusive arbetslöshetsstatistik regelbundet framöver; tre gånger per år –under mars, juni samt oktober månad. Detta för att det ska vara sammanhängande med Arbetsförmedlingens rapportering av arbetslösheten på kommunnivå.

Ekonomiska konsekvenser

Informationen i tjänsteskrivelsen bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser. Kommuninvånare i arbetslöshet innebär dock på längre sikt ekonomiska konsekvenser som belastar kommunen i form av ökade kostnader för utbetalning av ekonomiskt bistånd.

Konsekvenser för barn

Med ökad sysselsättningsgrad hos föräldrar följer en minskad risk för ekonomisk utsatthet. Föräldrarnas arbetsmarknadssituation visar sig i hög grad överföras till barnen. Genom att fler föräldrar ges förutsättningar att delta i arbets- och samhällslivet minskar risken för att ett utanförskap hos föräldrarna går i arv till barnen. En undersökning gjord av Statistiska Centralbyrån visar att ungdomar med arbetslösa föräldrar löper nästan 70 procent högre risk än andra att hamna utanför både arbetsmarknad och studier. ¹

Pia Stark
Enhetschef
Arbets- och Etableringsenheten

Juliette Haddad
Utvecklingsledare
Arbets- och Etableringsenheten

¹ Informationen är hämtad från Statistiska Centralbyråns webbplats; [Risk för att arbetslöshet går i arv \(scb.se\)](#)